

Zbornik II. kongresa hrvatskih povjesničara umjetnosti

Zbornik II. kongresa hrvatskih povjesničara umjetnosti

Izdavač
Institut za povijest umjetnosti, Zagreb

Za izdavača
Milan Pelc

Urednica
Irena Kraševac

Recenzenti
Tonko Maroević
Mirjana Repanić Braun

Lektura
Sandra Sudec

Korektura
Mirela Lenković

Prijevod sažetaka
Marina Miladinov

Transkripcija tonskog zapisa
Melita Lasić

Likovno i grafičko oblikovanje,
priprema za tisak
Kolumna d.o.o., Zagreb

Oblikovanje ovitka
Igor Kuduz; pinhead_ured, Zagreb

Tisak
INTER-ING d.o.o., Zagreb

Naklada
500

Printed in Croatia

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu Nacionalne i sveučilišne
knjižnice u Zagrebu pod brojem 645567.

ISBN 978-953-6106-70-7

Objavljivanje knjige potpomogli su: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa
i Ministarstvo kulture Republike Hrvatske

**ZBORNİK II. KONGRESA
HRVATSKIH POVJESNIČARA UMJETNOSTI
(Zagreb, 27.–29. travnja 2006.)**

INSTITUT ZA POVIJEST UMJETNOSTI

Zagreb, 2007.

Sadržaj

Riječ urednice 7

Tonko Maroević

Između dužnosti i malodušnosti 9

SPOMENIČKA BAŠTINA U FOKUSU

Ivo Maroević

Spomenik kulture ili kulturno dobro. Što je primjerenije povijesti umjetnosti? 15

Marko Špikić

Nastanak povijesnog spomenika i problem geneze hrvatske povijesti umjetnosti u prvoj polovici 19. stoljeća 21

Dino Milinović

Što sve jest, a što nije umjetnička baština: nedovršeni posao hrvatskih povjesničara umjetnosti 27

Juraj Kolarić

Hrvatska sakralna baština u suvremenom svijetu globalizacije 33

Vjekoslav Vierda

Terorizam — prijetnja spomeničkoj baštini 39

URBANISTIČKE TEME

Ratko Vučetić

Gradovi kontinentalne Hrvatske u srednjoeuropskom kontekstu 45

Zlatko Karač

Model obnove povijesne jezgre Vukovara nakon Domovinskog rata 49

Stanko Piplović

Trogir — povijesna cjelina istrgnuta iz prirodnog konteksta 57

Maja Nodari

Hoće li Dubrovnik ostati živi grad (spomenik)? 65

Andrej Žmegač

Pelješac — Ston 75

Željka Čorak

Urbanizam korupcije 79

NASTAVA I STUDIJ POVIJESTI UMJETNOSTI

Jasna Salamon Rohaček

Primjena suvremenih metoda u obrazovnom radu: novi pristupi u nastavi likovne umjetnosti u srednjim školama 87

Frano Dulibić

Studij povijesti umjetnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu od 1985.–2005. 91

Marina Vicelja

Bizantski studiji u recentnoj povijesti umjetnosti u Hrvatskoj 95

NOVI DOPRINOSI I OTKRIĆA, STUDIJE I ISTRAŽIVANJA

Tomislav Marasović

Oltarna ograda u hrvatskoj predromani 101

Ivo Babić

Nedovršeni nadgrobni spomenik obitelji Cipiko u Trogiru 121

Danka Radić

Prilog za Jurja Dalmatinca 135

Lada Prister

Grb biskupa Luke na pročelju crkve Sv. Ivana Krstitelja u Kloštar Ivaniću 141

Ivan Golub

Pismo Gio Francesca Perande iz Rima 30. svibnja 1592. patrijarhi Kamilu Caetaniju, apostolskom nunciju u Pragu o Juliju Kloviću 147

Vinicije B. Lupis

Girolamo da Santacroce — oltarna pala župne crkve Svih Svetih u Blatu s prikazom i analizom ikonografije 159

Damir Tulić

Srebrni križevi radionice Albero d'Oro u Korčuli 167

Nina Kudiš Burić

Majstor funtanske pale — nova slikarska ličnost u kasnorenesansnoj Istri 175

Tomislav Premerl

Prepoznavanje novog sakralnog prostora 183

Dragan Damjanović

Projekti za đakovačku katedralu na Svjetskoj izložbi u Parizu 1867. godine 187

Vjekoslav Jukić

Mogućnost utvrđivanja starosti opeke metodama mjerenja apsolutne starosti materijala kao pomoć pri dataciji pojedinih građevina 197

MUZEJI I MUZEOLOGIJA

Snježana Pintarić

Nova zgrada Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu u kontekstu suvremene muzejske arhitekture 203

Jerica Zihelr

Novigradski Muzej — Museo Lapidarium 209

Fani Celio Cega
Obiteljska palača nekoć, muzej danas. Povijest i obnova
sklopa Garagnin-Fanfogna 219

IZLOŽBE I KOMUNIKACIJA KULTURE

Slavica Marković
Multimedijska prezentacija umjetničkih djela i izložbenih
projekata u službi povijesti umjetnosti 229

Nikola Albaneže
Interpertacija i izložbena komunikacija 233

Davorin Vujčić
»Modni salon« Galerije Antuna Augustinčića 237

Tončika Cukrov
Vizualizacija teme plakata objavljenih za Međunarodni dan
muzeja 243

AKTUALNE TEME POVIJESTI UMJETNOSTI

Sonja Briski Uzelac
Struka u tranziciji — povijest umjetnosti i promjena
znanstvene paradigme 259

Feđa Vukić
Posredovanje ideje nacionalnog identiteta u tranziciji 265

Janka Vukmir
Politika 275

Marijana Erstić
Dubrovnik između idile i pogibije. Slike grada u
njemačkim medijima početkom 90-ih godina 20.
stoljeća 279

Maja Fowkes i Reuben Fowkes
Umjetnost i okoliš: od land arta do održivosti 289

Ivana Prijatelj Pavičić
Prilog poznavanju regionalnog i nacionalnog identiteta
umjetnika zvanih Schiavoni u historiografiji 19.
stoljeća 299

ARHITEKTURA 19. I 20. STOLJEĆA

Darja Radović Mahečić
Uključivanje hrvatske moderne arhitekture u europski
kontekst (za nastanka u međuratnom razdoblju i danas) 311

Snješka Knežević
Zagrebačke planirane vojarne iz doba Habsburške
monarhije 321

Zlatko Jurić
Zaštita internacionalne moderne arhitekture na primjeru
Željpoha / Ferimporta i iličkog nebodera u Zagrebu 337

Snježana Pavičić
Dom likovnih umjetnosti — Meštrovićev paviljon u Zagrebu
(povijest, namjena, obnova, stanje) 341

Julija Lozzi Barković
Moderna između očuvanja i preobrazbe: bilance i
perspektive 349

Ervin Dubrović
Anton Gnamb, modernizacija riječke luke i prometnica 363

Daina Glavočić
Industrijska baština Rijeke: istraživanje, publiciranje,
zaštita 373

Mirjana Kos Nalis
Morska kupališta u Kvarnerskom bazenu na prijelazu 19. u
20. stoljeća (Metode iščitavanja i interpretacije građe) 381

SLIKARSTVO I KIPARSTVO 19. I 20. STOLJEĆA

Petar Prelog
Hrvatska umjetnost u kontekstu koncepata interpretacije
srednjoeuropske umjetnosti od kraja 19. stoljeća do Drugog
svjetskog rata 389

Dalibor Prančević
Odjek djela Ivana Meštrovića u Velikoj Britaniji nakon
izložbe u Victoria & Albert Museumu 395

Vinko Srhoj
Postmoderna umjetnost u Hrvatskoj između rata i mira 405

DESIDERATA U PROUČAVANJU I ZAŠTITI HRVATSKE UMJETNIČKE BAŠTINE

Vladimir P. Goss
Istraživanje i čuvanje hrvatske spomeničke baštine i
»inducirana malodušnost« 411

Milan Pelc
Desiderata znanstvene povijesti umjetnosti u Hrvatskoj 413

Stanko Andrić
Arheolozi, povjesničari umjetnosti i povjesničari u
istraživanju slavonskog srednjevjekovlja: prilog za bilancu
uzajamnih dugovanja 417

Lilijana Domić
Hrvatska povijest umjetnosti i umjetnička kritika i hrvatski
umjetnici izvan domovine 419

Vlasta Begović-Dvoržak
Antička arheološka topografija Hrvatske 423

Drago Miletić
Plemićki gradovi. Revalorizacija, organizacija i financiranje
njihove sustavne zaštite 431

Završna rasprava 449

Zaključci II. kongresa hrvatskih povjesničara
umjetnosti 461

Sudionici kongresa — autori članaka u Zborniku 463